

DOANH NGHIỆP CẦN BIẾT KHI QUAN HỆ THƯƠNG MẠI VỚI HOA KỲ

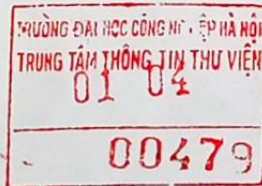
- HỎI, ĐÁP NHỮNG NỘI DUNG CƠ BẢN TRONG HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI VIỆT NAM - HOA KỲ VÀ PHÁP LUẬT HIỆN HÀNH CÓ LIÊN QUAN
- HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI VIỆT NAM - HOA KỲ (Song ngữ)
- MỘT SỐ VĂN BẢN MỚI VỀ CƠ CHẾ ĐIỀU HÀNH XUẤT NHẬP KHẨU
- SỐ LIỆU XUẤT NHẬP KHẨU HÀNG HÓA CỦA VIỆT NAM VỚI HOA KỲ

Luật gia ĐÌNH TÍCH LINH

DOANH NGHIỆP CẦN BIẾT KHI QUAN HỆ THƯƠNG MẠI VỚI HOA KỲ

HÀ NỘI, NĂM 2002

LỜI NÓI ĐẦU

Từ đầu năm 1996 Việt Nam và Hoa Kỳ đã bắt đầu quá trình đàm phán đầy khó khăn về Hiệp định thương mại Việt Nam - Hoa Kỳ. Sau 9 vòng đàm phán, ngày 10 - 12 - 2001 Hiệp định thương mại Việt Nam - Hoa Kỳ đã chính thức có hiệu lực thi hành. Đây là một Hiệp định có vị trí và ý nghĩa đặc biệt trong tiến trình Hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam.

Được thiết kế dựa trên những nguyên tắc cơ bản của Tổ chức thương mại quốc tế (WTO), Hiệp định này không chỉ có ý nghĩa thúc đẩy sự phát triển quan hệ kinh tế, thương mại giữa hai nước mà còn là bước đi quan trọng trong quá trình Việt Nam gia nhập WTO. Xét về phạm vi điều chỉnh thì Hiệp định thương mại Việt Nam - Hoa Kỳ là một Hiệp định tổng thể, toàn diện nhất và phức tạp nhất từ trước đến nay mà Việt Nam đã ký trong lĩnh vực kinh tế.

Nhằm cung cấp cho bạn đọc nội dung cơ bản của những cam kết về thương mại hàng hóa, quyền sở hữu trí tuệ, thương mại dịch vụ, quan hệ đầu tư và giải quyết tranh chấp đồng thời giúp bạn đọc đánh giá bước đầu dưới góc độ nghiên cứu những thuận lợi và thách thức đối với hệ thống pháp luật và tư pháp Việt Nam khi thực hiện Hiệp định, Nhà xuất bản Thống kê xin giới thiệu cùng bạn đọc cuốn sách "**Doanh nghiệp cần biết khi quan hệ thương mại với Hoa Kỳ**" do Luật gia Đinh Tích Linh biên soạn. Chúng tôi hy vọng rằng cuốn sách sẽ góp phần vào quá trình tìm hiểu luật pháp, nội luật hóa các quy định của Hiệp định để Việt Nam thực hiện thành công Hiệp định, đồng thời giúp cho Việt Nam có được các quy định pháp luật gắn với tiêu chuẩn quốc tế; làm cơ sở cho việc thực hiện thành công chủ trương hội nhập khu vực và quốc tế của Đảng và Nhà nước.

Vội mong muốn giúp các doanh nghiệp tìm hiểu những cam kết của Việt Nam trong quan hệ thương mại với Hoa Kỳ, cuốn sách bao gồm:

- * Hỏi đáp những nội dung cơ bản trong hiệp định thương mại Việt Nam - Hoa Kỳ và pháp luật Việt Nam hiện hành có liên quan.
- * Hiệp định thương mại Việt Nam - Hoa Kỳ.
- * Một số văn bản mới về cơ chế điều hành xuất nhập khẩu.
- * Số liệu xuất nhập khẩu hàng hóa của Việt Nam với Hoa Kỳ từ năm 1998 - 2000.

Xin trân trọng giới thiệu cùng bạn đọc.

NHÀ XUẤT BẢN THỐNG KÊ

MỤC LỤC

	Trang
A. Hỏi đáp những nội dung cơ bản trong Hiệp định thương mại Việt Nam - Hoa Kỳ và pháp luật Việt Nam hiện hành	9
* <i>Chương I</i> Thương mại hàng hóa	14
* <i>Chương II</i> Quyền sở hữu trí tuệ	22
* <i>Chương III</i> Thương mại dịch vụ	31
* <i>Chương IV</i> Phát triển quan hệ đầu tư (và các quy định về đầu tư có liên quan).	50
* <i>Chương V</i> Tạo điều kiện thuận lợi cho kinh doanh	61
* <i>Chương VI</i> Các quy định liên quan đến tính minh bạch, công khai và quyền khiếu kiện	63
* <i>Chương VII</i> Điều khoản chung	73
B. Hiệp định thương mại Việt Nam - Hoa Kỳ	77
C. Một số văn bản mới về cơ chế điều hành xuất nhập khẩu	379
* Lệnh số 11/2002/L- CTN ngày 07 tháng 6 năm 2002 của Chủ tịch nước về việc công bố Pháp lệnh	381
* Pháp lệnh số 41/2002/PL- UBTVQH10 ngày 25/5/2002 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về Đối xử tối huệ quốc và Đối xử quốc gia trong thương mại quốc tế.	382
* Lệnh số 12/2002/L- CTN ngày 07 tháng 6 năm 2002 của Chủ tịch nước về việc công bố Pháp lệnh	390
* Pháp lệnh số 42/2002/PL-UBTVQH10 ngày 25/5/2002 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về tự vệ trong nhập khẩu hàng hóa nước ngoài vào Việt Nam.	391
* Nghị định số 66/2002/NĐ-CP ngày 01/7/2002 của Chính phủ quy định về định mức hành lý của người xuất cảnh, nhập cảnh và quà biếu, tặng nhập khẩu được miễn thuế.	402
* Nghị định số 60/2002/NĐ-CP ngày 06/6/2002 của Chính phủ quy định về việc xác định trị giá tính thuế đối với hàng hóa nhập khẩu theo nguyên tắc của Hiệp định thực hiện Điều 7 Hiệp định chung về thuế quan và thương mại.	408

- * Nghị định số 44/2001/NĐ-CP ngày 02/8/2001 của Chính phủ về việc sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 57/1998/NĐ-CP ngày 31/7/1998 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật Thương mại về hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu, gia công và đại lý mua bán hàng hóa với nước ngoài. 421
- * Nghị định số 45/2000/NĐ-CP ngày 06/9/2000 của Chính phủ quy định về Văn phòng đại diện Chi nhánh của thương nhân nước ngoài và của doanh nghiệp du lịch nước ngoài tại Việt Nam. 427
- * Nghị định số 54/2000/NĐ-CP ngày 03/10/2000 của Chính phủ về bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp đối với bí mật kinh doanh, chỉ dẫn địa lý, tên thương mại và bảo hộ quyền chống cạnh tranh không lành mạnh liên quan tới sở hữu công nghiệp. 439
- * Nghị định số 06/2000/NĐ-CP ngày 06/3/2000 của Chính phủ về việc hợp tác đầu tư với nước ngoài trong lĩnh vực khám chữa bệnh, giáo dục đào tạo, nghiên cứu khoa học. 452
- * Quyết định số 71/2002/QĐ-TTg ngày 07/6/2002 của Thủ tướng Chính phủ về việc quản lý thuốc chữa bệnh cho người theo đường xuất khẩu, nhập khẩu phi mậu dịch. 461
- * Quyết định số 46/2001/QĐ-TTg ngày 04/4/2001 của Thủ tướng Chính phủ về quản lý xuất khẩu, nhập khẩu hàng hóa thời kỳ 2001-2005. 463
- * Quyết định số 203/2000/QĐ-BTC ngày 21/12/2000 của Bộ Tài chính ban hành mức thu lệ phí giám định nội dung và cấp giấy phép xuất, nhập khẩu văn hóa phẩm. 479
- * Quyết định số 35/2001/QĐ-BTC ngày 18/4/2001 của Bộ Tài chính về việc quy định tỷ lệ thu chênh lệch giá đối với một số mặt hàng nhập khẩu. 482
- * Thông tư số 74/2001/TT-BTC ngày 21/9/2001 của Bộ Tài chính bổ sung, sửa đổi Thông tư số 18/2001/TT-BTC ngày 22/3/2001 của Bộ Tài chính hướng dẫn việc không thu, hoàn lại khoản thu chênh lệch giá đối với vật tư, nguyên liệu nhập khẩu dùng để sản xuất, gia công hàng xuất khẩu. 486
- * Thông tư số 18/2001/TT-BTC ngày 22/3/2001 của Bộ Tài chính hướng dẫn việc không thu, hoàn lại khoản thu chênh lệch giá đối với vật tư, nguyên liệu nhập khẩu dùng để sản xuất, gia công hàng xuất khẩu. 488
- * Thông tư số 20/2001/TT-BTM ngày 17/8/2001 của Bộ Thương mại hướng dẫn thực hiện Nghị định số 44/2001/NĐ-CP ngày 02/8/2001 của Chính phủ về sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 57/1998/NĐ-CP ngày 31/7/1998 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật Thương mại về hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu, gia công và đại lý mua bán hàng hóa với nước ngoài. 492

	Trang
* Thông tư số 7/2000/TT-TCHQ ngày 02/11/2000 của Tổng cục Hải quan hướng dẫn thi hành Chương III Nghị định số 57/1998/NĐ-CP ngày 31/7/1998 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật Thương mại và hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu, gia công và đại lý mua bán hàng hóa với nước ngoài.	495
* Thông tư số 11/2001/TT-BTM ngày 18/4/2001 của Bộ Thương mại hướng dẫn thực hiện Quyết định số 46/2001/QĐ-TTg ngày 04/4/2001 của Thủ tướng Chính phủ về quản lý xuất khẩu, nhập khẩu hàng hóa thời kỳ 2001-2005.	521
* Thông tư số 29/2001/TT-BVHTT ngày 05/6/2001 của Bộ Văn hóa-Thông tin hướng dẫn thực hiện Quyết định số 46/2001/QĐ-TTg ngày 04/4/2001 của Thủ tướng Chính phủ về quản lý xuất khẩu, nhập khẩu hàng hóa thời kỳ 2001-2005.	537
* Thông tư liên tịch số 37/2001/TTLT- BKHCNMT- TCHQ ngày 28/6/2001 của Bộ khoa học, Công nghệ và Môi trường - Tổng cục Hải quan hướng dẫn thủ tục hải quan và kiểm tra chất lượng đối với hàng hóa xuất nhập khẩu phải kiểm tra nhà nước về chất lượng.	541
* Thông tư số 22/2000/TT-BTM ngày 15/12/2000 của Bộ Thương mại hướng dẫn thực hiện Nghị định số 24/2000/NĐ-CP ngày 31/7/2000 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật Đầu tư nước ngoài tại Việt Nam về xuất nhập khẩu và các hoạt động thương mại khác của các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài.	546
* Thông tư liên tịch số 20/2000/TTLT-BTM – TCDL ngày 20/10/2000 của Bộ Thương mại và Tổng cục Du lịch hướng dẫn thực hiện Nghị định số 45/2000/NĐ-CP ngày 06/9/2000 của Chính phủ quy định về Văn phòng đại diện, Chi nhánh của thương nhân nước ngoài và của doanh nghiệp du lịch nước ngoài tại Việt Nam.	566
* Thông tư số 75/2000/TT-BNN ngày 17/7/2000 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hướng dẫn thực hiện Quyết định số 178/1999/QĐ-TTg ngày 30/8/1999 của Thủ tướng Chính phủ về Quy chế Ghi nhãn hàng hóa lưu thông trong nước và hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu.	580
* Nghị quyết số 09/2001/NQ-CP ngày 28/8/2001 của Chính phủ về tăng cường thu hút và nâng cao hiệu quả đầu tư trực tiếp nước ngoài thời kỳ 2001-2005.	601
D. Thương mại của Việt Nam với Mỹ theo danh mục hệ thống điều hòa (HS)	611

PHẦN A :

**HỎI ĐÁP VỀ HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI
VIỆT NAM - HOA KỲ
VÀ PHÁP LUẬT VIỆT NAM HIỆN HÀNH**

A. HỎI ĐÁP NHỮNG NỘI DUNG CƠ BẢN TRONG HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI VIỆT NAM - HOA KỲ VÀ PHÁP LUẬT VIỆT NAM HIỆN HÀNH

Câu 1. Hiệp định thương mại Việt Nam - Hoa Kỳ có hiệu lực từ khi nào? thời hạn hiệu lực ban đầu của Hiệp định là bao lâu?

Ngày 13-7-2000 Việt Nam và Hoa Kỳ đã ký Hiệp định thương mại song phương điều chỉnh quan hệ giữa hai nước trong các lĩnh vực thương mại, sở hữu trí tuệ và đầu tư.

Ngày 16-10-2001 Hiệp định đã được Tổng thống Hoa Kỳ Georgew Bush ký công bố sau khi được Thượng viện và Hạ viện phê chuẩn.

Ngày 28-11-2001 Quốc hội nước Việt Nam đã phê chuẩn “Hiệp định giữa Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và Hợp Chúng Quốc Hoa Kỳ về quan hệ thương mại”. (Nghị quyết số 48/2001/QH10 ngày 28-11-2001).

Ngày 04-12-2001 Chủ tịch nước Trần Đức Lương đã ký Lệnh số 15/2001/L-CTN công bố Hiệp định.

Ngày 10-12-2001 tại Washington, đại diện hai Chính phủ Việt Nam và Hoa Kỳ đã trao đổi cho nhau văn bản về sự hoàn tất thủ tục phê chuẩn ở mỗi nước và từ thời điểm này Hiệp định thương mại Việt Nam - Hoa Kỳ đã có hiệu lực thi hành.

Thời hạn hiệu lực ban đầu của Hiệp định sẽ là 3 năm. Hiệp định sẽ được ra hạn mỗi lần cho một thời hạn 3 năm nếu không có bên nào yêu cầu chấm dứt Hiệp định.

Câu 2. Hiệp định thương mại Việt Nam - Hoa Kỳ được ký kết trong bối cảnh lịch sử như thế nào?

1. Trong xu thế toàn cầu hóa chi phối mọi mặt của đời sống xã hội đặc biệt là lĩnh vực kinh tế. Xu thế này đang làm cho mọi quốc gia, không phân biệt lớn nhỏ, yếu mạnh trở nên phụ thuộc lẫn nhau hơn bao giờ hết. Đặc biệt trong các vấn đề an ninh quốc gia, an ninh kinh tế và con người. Bên cạnh đó, quá trình khu vực hóa hình thành bằng việc thiết lập các khối và Hiệp hội hợp tác kinh tế hoặc khu vực thương mại nhằm mục tiêu vừa ứng phó vừa thích nghi dần với xu thế toàn cầu hóa. Trong thời đại ngày nay, không một quốc gia nào có thể đứng ngoài hoặc không chịu ảnh hưởng bởi hai quá trình này.

2. Việc Trung Quốc gia nhập Tổ chức thương mại thế giới (WTO) dẫn đến những lợi thế về mặt cân bằng lực lượng cho các nước đang phát triển trong nội bộ WTO, đồng thời cũng tạo nên những khó khăn và thách thức to lớn cho các nước Châu Á nói chung và ASEAN nói riêng trong lĩnh vực xuất khẩu và đầu tư nước ngoài.

3. Nhằm đối phó với các thách thức và giành được các cơ hội để phát triển, tất cả các quốc gia trên thế giới đều phải tiến hành cải cách ở mức độ và hình thức khác nhau, không chỉ trong các lĩnh vực công nghiệp, tài chính mà còn cả chính trị, thể chế và xã hội. Định hướng cải cách của mỗi quốc gia là sự hội nhập vào nền kinh tế thế giới, có nghĩa là sẽ làm cho mình trở thành một bộ phận gắn bó với nền kinh tế toàn cầu.

Câu 3. Hiệp định thương mại Việt Nam - Hoa Kỳ có những nội dung cơ bản gì?

Hiệp định thương mại gồm 7 chương và 9 phụ lục bao quát hầu hết các lĩnh vực thuộc thương mại quốc tế tương tự các vấn đề được đàm phán và thỏa thuận trong Tổ chức thương mại thế giới (WTO), đó là nội dung của thương mại hàng hóa, thương mại dịch vụ, sở hữu trí tuệ, phát triển quan hệ đầu tư, minh bạch và công khai hóa pháp luật và quyền khiếu kiện. Ngoài ra Hiệp định còn bao gồm các phụ lục và thư trao đổi liên quan đến các bảo lưu và lộ trình thực hiện các cam kết của phía Việt Nam.

Câu 4. Khái niệm thương mại trong Hiệp định được hiểu như thế nào?

Thương mại theo nghĩa hẹp và cổ điển được hiểu chỉ thuần túy là các hoạt động buôn bán tức là mua và bán hàng hóa.

Khái niệm thương mại trong Hiệp định cũng như theo Tổ chức thương mại thế giới thì hoạt động thương mại và quan hệ thương mại bao gồm các lĩnh vực thương mại và liên quan đến thương mại như buôn bán hàng hóa, cung cấp dịch vụ, bảo hộ sở hữu trí tuệ, đầu tư nước ngoài, tính minh bạch, dân chủ và thực thi của hệ thống pháp luật. Một số lĩnh vực khác như bảo vệ môi trường, quyền của người lao động,... đang được thảo luận để bổ sung vào thỏa thuận trong khuôn khổ Tổ chức thương mại thế giới (WTO).

Câu 5. Trong lĩnh vực tự do hóa thương mại, các cam kết nào sẽ được Hiệp định quy định cụ thể?

1. Các biện pháp thuế quan và phi thuế quan: Hai Bên cam kết giảm thuế quan căn bản đối với hàng hóa xuất khẩu của Bên này vào thị trường Bên kia.

Đối với Việt Nam, việc giảm thuế quan đối với hàng hóa từ Hoa Kỳ không phải là cam kết thực hiện ngay mà phụ thuộc vào danh mục các mặt hàng được giảm thuế và lộ trình mức giảm và thời hạn bắt đầu thực hiện. Trên thực tế phần lớn những mặt hàng mà Việt Nam cam kết giảm thuế là những mặt hàng mà Việt Nam chưa nhập khẩu từ Hoa Kỳ hoặc trong nước chưa sản xuất được. Nhưng Việt Nam có thể hưởng lợi ngay do việc áp dụng quy chế tối huệ quốc (MFN) dẫn đến giảm ngay từ 40% xuống còn 3% thuế nhập khẩu của đa số mặt hàng như giày dép, thủy sản, cà phê, đồ gỗ và dệt may mà Việt Nam xuất khẩu sang Hoa Kỳ. Một số ví dụ cụ thể như: